

Prof. Dr.
Zehra ODYAKMAZ

Ümit KAYMAK

İsmail ERCAN

THEMIS

iDARE HUKUKU

3. Tekliflerin Sunulması ve Değerlendirilmesi.....	100
4. İhale Kararının Alınması.....	100
5. Sözleşme Yapılması.....	101
D. Sözleşmeler Uygulanacak Hükümler: 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu.....	102
1. Sözleşmelerde Değişiklik Yapılması	102
2. Sözleşmelerin Devri	102
3. Sözleşmelerin Feshi	103
E. Sözleşmeler İlişkin Uyuşmazlıkların Çözümü	103
1. Yargısal Çözüm.....	103
2. İdari Başvuru Yolları.....	104
F. İdareye Şikayet ve Kamu İhale Kurumuna İtirazen Şikayet Başvuruları.....	105
G. İhalelere Katılmaktan Yasaklama	107

ALTINCI BÖLÜM

İDARENİN YETKİLERİ

I. ÖRGÜTLENME YETKİSİ	109
II. RE'SEN İCRA YETKİSİ.....	110
A. İdari Cezalar	110
1. İdari Ceza Kavramı	110
2. Kabahatler: 5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanununda Durum	112
3. Kabahatler: 5326 sayılı Kabahatler Kanununda Durum.....	112
4. Kabahatler Dışındaki İdari Cezalar ile Yargısal Cezaların Karşılaştırılması	117
B. Tahsil Yetkisi.....	118
III. İDARENİN MAL EDİNME YETKİSİ	119
A. Kamulaştırma.....	119
1. Yetki Unsuru	120
2. Şekil Unsuru.....	121
3. Sebep Unsuru	125
4. Konu Unsuru.....	125
5. Amaç Unsuru	126
B. Kamulaştırma İşlemine Karşı İptal Davası	126
C. Kamulaştırmada Nakden ve Peşin Ödeme.....	127
D. Malikin Geri Alma Hakkı	128
E. Kamulaştırmaz El Atma	128
F. İstıerval	128
G. Geçici İşgal	128
H. Acele Kamulaştırma	129
I. Kamulaştırmadan Vazgeçme	129
J. Devletleştirme	129
K. Özelleştirme.....	131
1. Genel Olarak.....	131
2. Özelleştirme Yüksek Kurulu ve Görevleri	131
3. Özelleştirme İdaresi Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri	132
4. Kamu Hizmetlerinin Gördürülmesinin Özelleştirilmesi.....	133
5. Özelleştirme ve İhale Yöntemleri.....	133
6. Mahalli İdarelerde Özelleştirme Uygulamaları	135
7. Yargı yolu	135
IV. İMAR YETKİSİ ve YAPILAŞMA.....	135

A. İmar Kavramı.....	135
B. İmar Planı	136
1. Nazım İmar Planı	136
2. Uygulama İmar Planı	137
C. Planların Hazırlanması ve Onayı	137
1. Belediye ve Mucavir Alan İçindeki İmar Planı.....	137
2. Belediye Mucavir Alanı Dışındaki İmar Planı	138
3. İmara İlişkin Diğer Hususlar	138
4. İmar Konusunda Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığının Yetkisi	139
D. İmar Planlarında Özel Durumlar	140
1. Kamuya Ait Taşınmazların Durumu	140
2. İmar Planlarında Umumi Hizmetlere Ayrılan Yerler	140
3. Cephe Hattı.....	140
4. Özelleştirme Programındaki Kuruluşlara Ait Taşınmazların Durumu	140
5. İrtifa Hakları	141
6. İfraz (Ayırıştırma) ve Tevhid (Birleştirme)	141
7. Düzenleme Ortaklık Payı.....	141
E. Yapılışma ve Yapı	141
1. Yapılışma İzni (Ruhsat).....	142
2. Ruhsat Verilmesi Usulü.....	142
3. Ruhsat Süresi.....	143
4. Yapı Kullanma Ruhsatı (İzni)	143

YEDİNCİ BÖLÜM

KOLLUK FAALİYETLERİ

I. GENEL OLARAK	145
II. KAMU DÜZENİ KAVRAMI	145
A. Genel Olarak	145
B. Kamu Düzeninin Unsurları	146
1. Güvenlik	146
2. Dirlik ve Esenlik.....	146
3. Genel Sağlık	147
III. KOLLUK TÜRLERİ	147
A. Adli kolluk	147
B. İdari Kolluk	148
C. Adli ve İdari Kolluk Arasındaki Farklar.....	149
IV. KOLLUK MAKAMLARI VE PERSONELİ.....	149
A. Genel İdari Kolluk Makamları ve Personeli	149
B. Özel İdari Kolluk Makamları.....	151
C. Hizmet Kollukları	152
V. ASKERİ BİRLİKLERDEN YARDIM İSTEME.....	152
VI. KOLLUK YETKİLERİNİN GENİŞLEMESİ: OLAĞANÜSTÜ YÖNETİM USULLERİ.....	152
A. Olağanüstü Hal	153
B. Sıkıyönetim	153

SEKİZİNCİ BÖLÜM
KAMU HİZMETİ

I.	GENEL OLARAK	155
A.	Organik Anlamda Kamu Hizmeti.....	155
B.	Maddi Anlamda Kamu Hizmeti	155
C.	Şekli Anlamda Kamu Hizmeti	155
D.	Tanım ve Niteleme	156
II.	KAMU HİZMETİNİN İLKELERİ.....	156
A.	Süreklik İlkesi	156
B.	Eşitlik İlkesi.....	157
C.	Değişkenlik (Uyarlama) İlkesi	157
D.	Bedelsizlik İlkesi	157
III.	KAMU HİZMETİNİN TÜRLERİ	157
A.	Tekelli - Tekelsiz Kamu Hizmetleri	157
B.	Milli - Mahalli Kamu Hizmetleri	157
C.	Faaliyet Konularına Göre Kamu Hizmetleri.....	158
1.	İdari Kamu Hizmetleri.....	158
2.	İktisadi Kamu Hizmetleri.....	158
3.	Sosyal Kamu Hizmetleri	158
4.	Bilimsel ve Kültürel Kamu Hizmetleri.....	158
IV.	KAMU HİZMETİNİN GÖRÜLME USULLERİ	158
A.	İdarece Görülme: Emanet Usulü.....	158
B.	Özel Kişiye Görülme.....	159
1.	Ruhsat (İzin) Usulü.....	159
2.	Müşterek Emanet Usulü.....	160
3.	İltizam Usulü.....	161
4.	İmtiyaz Usulü	161
V.	KAMU HİZMETİ İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİ	161
A.	Genel Olarak	161
B.	Kamu Hizmeti İmtiyazı Verme Yetkisi.....	162
C.	Kamu Hizmeti İmtiyazı Verme Şekli	162
D.	Kamu Hizmeti Alabilecek Olanlar.....	162
E.	Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmelerinde Tarafların Hak ve Yükümlülükleri	162
1.	İmtiyaz Sahibinin Hak ve Yükümlülükleri	162
2.	İdarenin Hak ve Yükümlülükleri	163
F.	Sözleşmenin Mali Dengesi ve Yeni Koşullara Uydurulması	164
1.	Fait du Prince Kuramı	164
2.	Öngörülmezlik (Imprévision) Kuramı.....	164
G.	İmtiyaz Sözleşmesinin Sona Ermesi	165
1.	Sürenin Dolması	165
2.	Sürenin Dolmasından Önce İmtiyazın Sona Erme Nedenleri.....	165
H.	İmtiyaz Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklar	166
1.	Taraflar Arasında Çıkabilecek Uyuşmazlıklar	166
2.	İmtiyaz Sahibi ile Çalıştırdığı Kişiler Arasındaki Uyuşmazlıklar	166
3.	İmtiyaz Sahibi ile Hizmetten Yararlananlar Arasında Çıkan Uyuşmazlıklar	166
4.	Üçüncü Kişiye Açılabilecek Davalar	166
5.	Tahkim Yolu	167
VI.	YAP-İŞLET-DEVRET SÖZLEŞMELERİ.....	168
A.	Genel Olarak	168
B.	Yap-İşlet-Devret Usulüne Konu Olabilecek Yatırımlar	168

C. Yap-İşlet-Devret Modelinin İşleyiş Usulü	169
1. Yüksek Planlama Kuruluna Başvuru.....	169
2. Sözleşme Aşaması	169
D. Yap-İşlet-Devret Modelinin Hukuksal Rejimi.....	169
1. Sözleşmenin Niteliği	169
2. Sözleşmeden Doğan Sorumluluk	170
3. Haklar	170
VII. YAP-İŞLET SÖZLEŞMELERİ	171
A. Genel Olarak	171
B. Yap-İşlet Modelinin İşleyiş Usulü	172
1. TEAŞ Tarafından İlan Yapılması	172
2. Kalkınma Bakanlığından Görüş Alınması	172
3. Tekliflerin Bakanlığa İletilmesi	172
4. Bakanlık Tarafından İzin Verilmesi	172
5. TEAŞ ve Üretim Şirketi Arasında Sözleşme İmzalanması	172
C. TEAŞ ve Üretim Şirketi Arasında İmzalanan Sözleşmenin Hükümleri	173
D. Yap-İşlet Usulünün İmtiyaz Usulünden Farkı	173

DOKUZUNCU BÖLÜM

İDARENİN MALİ SORUMLULUĞU

VIII. GENEL OLARAK	175
IX. ANAYASAL ÇERÇEVE	175
X. SORUMLULUK NEDENLERİ	176
A. Kusurlu Sorumluluk (Hizmet Kusuru).....	176
1. Genel olarak	176
2. Hizmet Kusurunun Kamu Görevlisinin Kusurundan Ayırt Edilmesi	176
3. Hizmet Kusurunun Somut Görünümleri	180
4. Hizmet Kusuru ve Hukuka Aykırılık	183
5. Kusurun Kanıtlanması.....	184
B. Kusursuz Sorumluluk	184
1. Genel Olarak	184
2. Dayandığı İlkeler	184
XI. İDARI SORUMLULUĞUN KOŞULLARI	187
A. İdari Tutum ve Davranış	187
B. Zarar.....	188
C. Zarar ile Eylem Arasında Nedensellik Bağının Bulunması	188
XII. İDARENİN SORUMLULUĞUNU KALDIRAN YA DA AZALTAN NEDENLER	189
A. Zorlayıcı Nedenler (Mücbir Sebepler).....	189
B. Beklenmeyen Durumlar (Kaza)	189
C. Zarar Görenin Kusuru.....	189
D. Üçüncü Kişinin Kusuru	190
XIII. İDARENİN USUL DİSİ FİİLLERİ (FİİLİ YOL) (İDARENİN HAKSIZ FİİLLERİ).....	190
1. KLASİK EL ATMA (FİİLİ EL KOYMA).....	190
2. HUKUKİ EL KOYMA.....	191

ONUNCU BÖLÜM**KAMU GÖREVLİLERİ
(DEVLET MEMURLARI)**

I.	GENEL OLARAK	193
A.	Memurlar.....	195
B.	Sözleşmeli Personel	196
C.	Geçici Personel	196
D.	İşçiler	196
II.	DEVLET MEMURLUĞUNUN TEMEL İLKE VE KURALLARI.....	197
A.	Memurluk Mesleği.....	197
B.	Memur Kavramının Öğeleri	197
1.	Kamu Kesiminde Sürekli Bir İşte Tam Zamanlı Çalışma.....	197
2.	Kadro	198
3.	Atama	198
4.	İdari hiyerarşi.....	198
5.	Aylık (Maaş).....	198
6.	Mesleki güvence	199
III.	MEMURLARIN SINIFLANDIRILMASI.....	199
IV.	MEMURLUĞA GİRİŞ	200
A.	Devlet Memurlığına Alınma Koşulları	200
1.	Genel Koşullar	200
2.	Özel Koşullar	201
B.	Memur Gereksiniminin Saptanması ve Duyurulması.....	202
C.	Memur Almada Sınav Yöntemi	202
D.	Adaylık	202
E.	Aslı Memur Olarak Atanma.....	203
V.	İSTİSNAİ MEMURLUK	204
A.	İstisnai Memuriyet Nedir?	204
B.	İstisnai Memuriyet Statüsünün Özellikleri	204
C.	İstisnai Memuriyetler	205
VI.	GÖREVE BAŞLAMA	206
VII.	KURULAR ARASI GEÇİCİ SÜRELİ GÖREVLENDİRME	206
VIII.	VEKALET GÖREVİ.....	207
IX.	MEMURLARIN HUKUKSAL REJİMLERİ	207
A.	Memurların Yükümlülükleri.....	207
1.	Sadakat Yükümlülüğü	207
2.	Tarafsızlık ve Devlete Bağlılık Yükümlülüğü	207
3.	Davranış ve İşbirliği.....	207
4.	Amir Olmanın Gereklerini Yerine Getirme Yükümlülüğü	208
5.	Hiyerarşik Üste Bağlılık ve İtaat Ödevi	208
6.	Dikkat ve Özén Yükümlülüğü	208
7.	Verdiği Zararları Giderme Yükümlülüğü.....	208
8.	Mal Bildirimi	208
9.	Resmi Belge, Araç ve Gereçlerin Yetki Verilen Mahaller Dışına Çıkarılmaması ve İadesi Yükümlülüğü	209
10.	Hizmeti Şahsen ve Kesintisiz Olarak Görme Yükümlülüğü.....	209
11.	İkamet Yükümlülüğü.....	210
B.	Memurlara Getirilen Yasaklar	210
1.	Başka Görev Alma Yasağı	210